

عنوان مقاله:

سال‌های سرودن شاهنامه و ستایش محمود غزنوی

محل انتشار:

فصلنامه جستارهای نوین ادبی، دوره 52، شماره 4 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

سید علی محمودی لاهیجانی - واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران

خلاصه مقاله:

فردوسی از سال 370 ه.ق سرودن شاهنامه را آغاز کرد و تا سال 384 ه.ق، تدوین نخست خود را به پایان برد. سپس همزمان با قدرت گرفتن محمود غزنوی در سال 387 ه.ق، به تدوین دوم شاهنامه مشغول شد و آن را تا سال 400 ه.ق به اتمام رساند. او در تدوین دوم، در ابتدا و انتهای برخی از داستان‌ها به سن و سال خود اشاره می‌کند و محمود غزنوی را می‌ستاید. پژوهشگران اشاره‌های شاعر به سن و سالش و همچنین ستایش محمود را به سال‌های پایانی سرودن شاهنامه نسبت می‌دهند. برخی سال 394 ه.ق را سالی می‌دانند که فردوسی تصمیم نهایی خود را برای اهدای کتاب به محمود غزنوی گرفته و تا سال 400 یا 401 ه.ق و یا سال‌ها بعد از آن، محمود را مدح گفته و شاهنامه را به دربار فرستاده است و برای آن دلایلی چون فتح هندوستان یا بخشش خراج را ذکر می‌کنند. از این رو این پرسش مطرح می‌شود که فردوسی در چه سالی، چه داستانی را به نظم درآورده و در چه سالی محمود غزنوی را مدح گفته است و این دو موضوع چه ارتباطی با یکدیگر دارد؟ در این مقاله که به روش تحلیلی-اسنادی نوشته شده است، کوشش شده تا تاریخ سرودن داستان‌های تدوین دوم همراه با ستایش محمود غزنوی مشخص شود. در پایان می‌توان دید که ستایش محمود به پیش از سال 400 ه.ق بازمی‌گردد و نباید آن را به سال‌های بعد نسبت داد.

کلمات کلیدی:

شاهنامه، سن فردوسی، ستایش محمود، بخشش خراج

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1153428>

